

Vidíme, že textový editor samostatne a inteligentne rozloží dlhú vetu na dva alebo viac riadkov. Robí to sám aj bez toho, aby sme stlačili kláves **Enter**. Textový editor vetu automaticky **zalomí**. Ak do vety dopíšeme ďalšie slovo, alebo iné slovo z vety vymažeme, textový editor vetu opäť inteligentne rozloží na riadky, zalomí ju. Toto funguje aj pre viac viet. Pokým nestlačíme **Enter**, textový editor pochopí, že vety tvoria jeden **odsek** a bude ich automaticky zalamovať.

ÚLOHA

1

Pozri sa na text tejto učebnice.

Nájdí a ukáž v nej aspoň 3 písmená, 3 slová, 3 odseky, 3 podkapitoly a 3 kapitoly.

ÚLOHA

2

Napíš nasledujúci text, v ktorom sú dva odseky.

Táto veta je súčasťou prvého odseku. Textový editor rozumne zalamuje vety namiesto nás.

Práve sme stlačili kláves Enter. Táto aj predchádzajúca veta je už súčasťou druhého odseku.

Napíš prvý odsek „Táto veta...“. Stlač **Enter**. Napíš druhý odsek „Práve sme...“

ÚLOHA

3

V predchádzajúcom príklade označ prvý odsek. Zmeň jeho farbu na červenú. Potom označ druhý odsek a zmeň aj jeho farbu, napríklad na modrú:

Táto veta je súčasťou prvého odseku. Textový editor rozumne zalamuje vety namiesto nás.

Práve sme stlačili kláves Enter. Táto aj predchádzajúca veta je už súčasťou druhého odseku.

Nový odsek zvykneme zvýrazňovať. Urobíme to tak, že prvý riadok odseku **odsadíme** – text nebudeme písať od okraja, ale na začiatku riadka necháme medzeru:

Táto veta je súčasťou prvého odseku. Textový editor rozumne zalamuje vety namiesto nás.

Práve sme stlačili kláves Enter. Táto aj predchádzajúca veta je už súčasťou druhého odseku.

Text nebudeme odsadzovať klávesom **medzerník** – nebudeme ho stláčať 10- alebo 20-krát. Text odsadíme klávesom **tabulátor** :

ÚLOHA

4

Odsad prvý riadok druhého odseku:

Táto veta je súčasťou prvého odseku. namiesto nás.

Práve sme stlačili kláves Enter. Táto aj druhého odseku.

Tab

Táto veta je súčasťou prvého odseku. namiesto nás.

Práve sme stlačili kláves Enter. súčasťou druhého odseku.

Umiestni kurzor na začiatok druhého odseku

Stlač **tabulátor**

ÚLOHA

5

Na CD je dokument [08_01_O_pocitacoch.doc]. V texte chýbajú odseky, a preto sa zle číta. Otvor tento dokument, prečítaj ho a podľa obsahu vytvor odseky.

Odsek môžeme zvýrazniť aj tým, že medzi dvoma odsekmi necháme prázdne miesto – napríklad jeden prázdny riadok. Prvé riadky odsekov vtedy nezvykneme odsadzovať, ale píšeme ich hneď od okraja.

ÚLOHA

6

Otvor rozprávku [08_02_O_troch_grosoch.doc]. Vytvor v nej odseky tak, že umiestniš priamu reč každej postavy, ktorá v príbehu vystupuje, do samostatného odseku – riadka. Odseky zvýrazni tak, že medzi dva odseky vložíš prázdny riadok:

O troch grošoch

Kopal raz jeden chudobný človek pri hradskej ceste priekopy. A neviem, ako sa stalo, ako nie, dosť na tom, že sám kráľ náhodou šiel po tej ceste a opýtal sa chudobného človeka:

„Povedz mi, akú máš mzdu na deň za túto ťažkú robotu?“

„No, ja mám na deň tri groše,“ odvetil mu chudobný človek.

Zadivil sa kráľ nad tým a opýtal sa ho, ako môže na tých troch grošoch vyžiť.

„Jaj, čoby len vyžiť, to by ešte bolo ľahko; ale ja z tých troch grošov prvý vraciam, druhý požičiavam a len na tom treťom sám žijem.“

Skryté značky

Textový editor si, zjednodušene povedané, pamätá, aké klávesy sme na klávesnici postláčali, aký text sme napísali. Pamätá si aj to, kde sme stlačili klávesy [medzerník], [tabulátor] alebo [Enter].

ÚLOHA

7

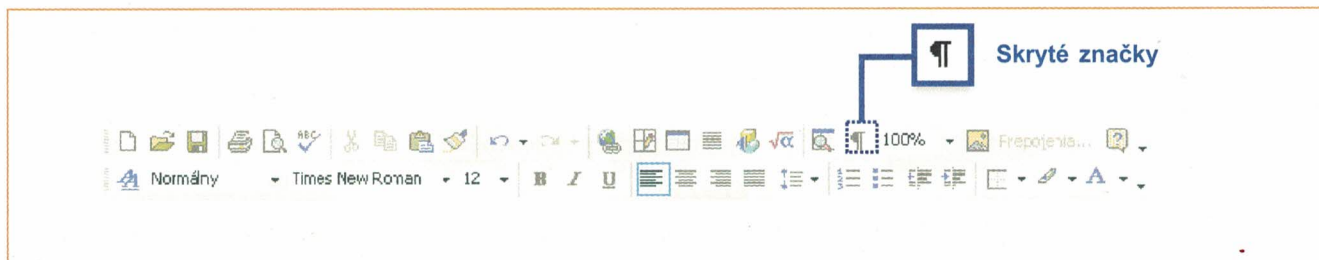
Pozri sa na nasledujúci text. Skús sa zahrať na textový editor a uhádnuť, kde pisateľ stlačil kláves [medzerník], [tabulátor] alebo [Enter]:

Ale tu veru kráľ nerozumel, čo to znamená; trel si rukou čelo, že si rozhúta, čo by to, ako by to mohlo byť. No nevyhútať nič, len pekne krásne priznal, že on veru nerozumie, ako by to mohlo byť, z troch grošov i vracat i požičiavať i vyžiť.

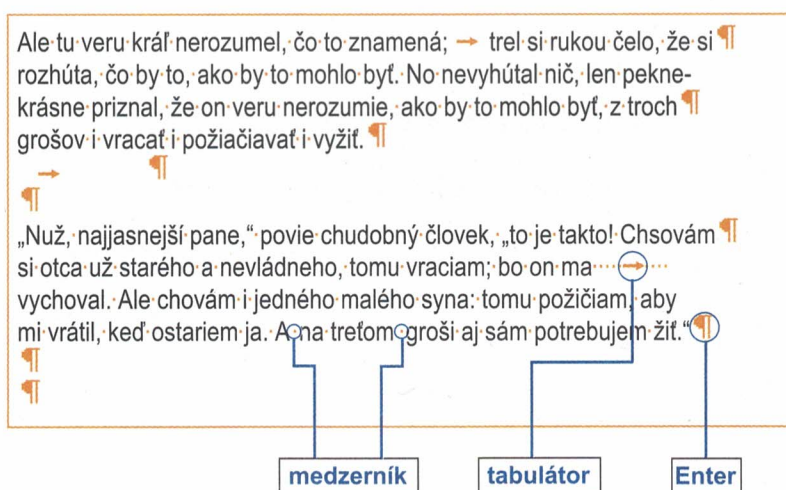
„Nuž, najjasnejší pane,“ povie chudobný človek, „to je taktó! Chovám si otca už starého a nevládneho, tomu vraciam; bo on ma vychoval. Ale chovám i jedného malého syna: tomu požičiam, aby mi vrátil, keď ostariem ja. A na treťom groši aj sám potrebujem žiť.“

Ako vidíme z predchádzajúceho textu, úloha nemá jednoznačné riešenie. Klávesy [medzerník], [tabulátor] alebo [Enter] majú vplyv na rozloženie textu. V texte, medzi písmenami, nevidíme žiadnu čiernu alebo inú farebnú stopu. Takéto rozloženie textu môžeme docieľiť viacerými spôsobmi. Stačí, ak budeme vhodným spôsobom stláčať klávesy [medzerník], [tabulátor] alebo [Enter].

Pre textový editor majú klávesy **medzerník**, **tabulátor** alebo **Enter** svoj význam. Tieto klávesy zanechávajú v texte **skryté značky**:

Po stlačení tlačidla **Skryté značky** sa znázornia miesta, kde sme stlačili klávesy **medzerník**, **tabulátor** alebo **Enter**. Opätovným stlačením tlačidla ¶ skryté značky zmiznú:

Vidíme, že text obsahuje množstvo skrytých značiek: **bodkami** sú znázornené medzery, **šípkami** tabulátory a znakom ¶ konce riadkov alebo odsekov.

ÚLOHA

8

Otvor súbor `08_03_Skryte_znacky.doc`. Zobraz skryté značky a uprav text tak, aby:

- pred čiarkou alebo bodkou nebola medzera,
- neboli za sebou dve, tri, ani viac medzier,
- vznikli práve dva odseky – odstráň zbytočné stlačenia klávesu **Enter**,
- tabulátory boli iba na začiatkoch odsekov – ostatné tabulátory zruš alebo nahraď medzerou.

Zarovnanie textu

Za normálnych okolností sú písmená na začiatku riadkov pod sebou – sú teda **zarovnané** k ľavému okraju strany. Niekedy chceme, aby bol text umiestnený v strede medzi pravým a ľavým okrajom strany, inokedy ho chceme zarovnať k pravému okraju strany:

Adam v škole nesedel,
abecedu nevedel.
Prišli k nemu líšky,
čítali mu z knižky.

Zarovnanie **k ľavému okraju**

Adam v škole nesedel,
abecedu nevedel.
Prišli k nemu líšky,
čítali mu z knižky.

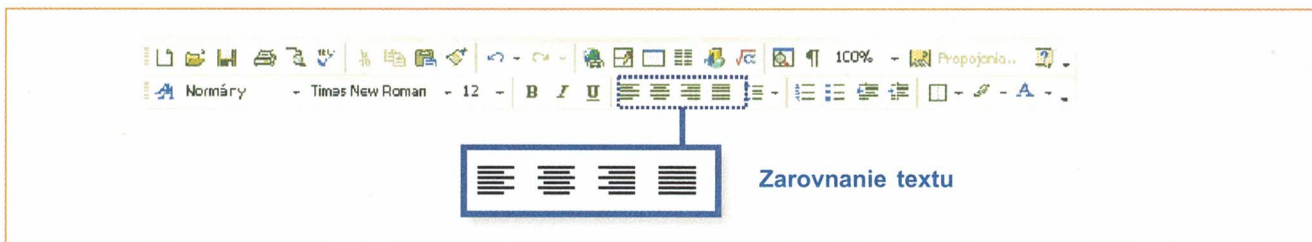
Zarovnanie **na stred**

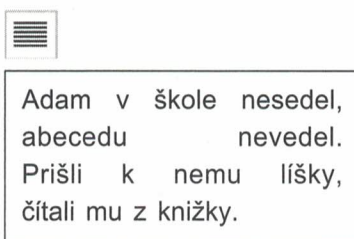
Adam v škole nesedel,
abecedu nevedel.
Prišli k nemu líšky,
čítali mu z knižky.

Zarovnanie **k pravému okraju**

Text zarovnáваме pomocou **tlačidiel na zarovnanie textu** z panela nástrojov. Zarovnanie sa aplikuje na odsek, v ktorom sa nachádza textový kurzor. Ak máme označených viac odsekov, zarovnanie sa aplikuje na všetky označené odseky:

Odsek, ktorý zaberá viac riadkov, môžeme zarovnať od ľavého okraja k pravému. Takéto zarovnanie nazývame zarovnanie **do bloku**:

ÚLOHA 9 Otvor básničku `08_04_Adam.doc`. Zvýrazni nadpis básničky tučným písmom a zarovnaj riadky na stred:

B		
Adam v škole nesedel Adam v škole nesedel, abecedu nevedel.	Adam v škole nesedel Adam v škole nesedel, abecedu nevedel.	Adam v škole nesedel Adam v škole nesedel, abecedu nevedel.
Zvýrazni nadpis	Označ riadky textu	Zarovnaj riadky na stred

ÚLOHA 10 Skús, akoby básnička vyzerala, ak by si ju zarovnal k pravému okraju.

ÚLOHA 11 Prečo sa básnička nedá zarovnať do bloku?

Začiatovníci často používajú na zarovnávanie kláves **medzerník** tak, že sa na začiatky riadkov alebo medzi slová snažia povkladať veľa medzier. Takéto „zarovnanie“ však nie je dobré, pretože pri zmene písma sa celý text „rozpadne“.

ÚLOHA 12 V dokumente `08_05_O_zelenej_hruske.doc` sa niekto snažil zarovnať text na stred tak, že na začiatky riadkov povkladal veľa medzier. Vidíme ale, že sa mu to celkom nepodarilo. Zmaž zbytočné medzery a zarovnaj text na stred tak, ako sa to má robiť.

ČO SME SA NAUČILI

- Textový editor zalamuje dlhé vety a odseky.
- Kláves **Enter** používame vtedy, keď potrebujeme ukončiť riadok alebo odsek. Ďalší text sa bude písať na nový riadok, prípadne odsek.
- Naučili sme sa zarovnávať odseky:

	zarovnanie k ľavému okraju		zarovnanie k pravému okraju
	zarovnanie na stred		zarovnanie do bloku
- Text obsahuje veľa skrytých značiek, ktoré vznikli po stlačení klávesov **medzerník**, **tabulátor** alebo **Enter**.
- Skryté značky vieme zobrazit pomocou tlačidla .